

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană/municipiului București
Clasa a XI-a
2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Perioada de după martie 1945 s-a desfășurat sub semnul impunerii modelului sovietic de organizare a statului, a întregii societăți. [...] Obiectivul economic fundamental al Partidului Muncitoresc Român era naționalizarea principalelor mijloace de producție. [...] Legea din 11 iunie 1948, care prevedea trecerea în proprietatea statului a întreprinderilor, bogățiilor subsolului, a fost completată de noi acte legislative de aceeași natură: la 3 noiembrie a fost naționalizată industria cinematografică; în aceeași zi au fost naționalizate instituțiile medico-sanitare [...]. Prin naționalizările efectuate în 1948 s-a făcut un pas decisiv pe calea lichidării proprietății private, desființării economiei de piață concurențiale. [...] Măsurile luate în economie au avut importante consecințe în plan social; statul a pornit o ofensivă generală împotriva burgheziei, considerată reacționară. Pe de altă parte, se suprasolicita rolul clasei muncitoare, declarată <clasă conducătoare în stat.>”

(I. Scurtu, *Istoria românilor în secolul XX*)

B. „O serie de măsuri în domeniul economic distrug structurile existente. Totul se etatizează. [...] În plan politic, sunt desființate toate partidele și organizațiile politice, indiferent de ideologia și atitudinea lor față de programul și țelul Partidului Muncitoresc Român (făurit în 1948, prin unificarea cu Partidul Social - Democrat, de fapt înglobarea selectivă a membrilor săi în cadrul Partidului Comunist). P.M.R. este singurul partid admis. [...]

În cultură se aplică același model de la Răsărit, ca și în toate celelalte domenii. Se distrug sau se rescriu valorile tradiționale. Relațiile cu Occidentul sunt complet întrerupte. Învățământul este reorganizat după modelul sovietic. Se interzice predarea religiei în școli. Până și manualele sunt traduse din limba rusă, care devine obligatorie din clasa a IV-a. [...] În 1953 se modifică chiar ortografia. Istoria națională este rescrisă pe baze marxist-leniniste și pe criteriile prieteniei cu URSS. [...] O aspră cenzură se instaurează în țară. Presa de opoziție e interzisă.” (I. Bulei, *O istorie românilor*)

C. „În 1948, <uniuni> comunist-socialiste cu o structură similară au împânzit blocul sovietic: România în februarie 1948, Ungaria și Cehoslovacia în iunie, Bulgaria în august și Polonia în decembrie. [...] După decimarea, arestarea sau absorbția principalilor adversari, rezultatele comuniștilor s-au îmbunătățit într-adevăr la alegerile din 1947 și după aceea – poate și pentru că practicau atacurile violente asupra adversarilor rămași, intimidarea la secțiile de votare și falsul grosolan la numărătoarea voturilor. A urmat apoi, sistematic, formarea unor guverne în care Partidul Comunist era clar majoritar: partenerii de coaliție, dacă existau, aveau doar un rol nominal. Reflectând tranziția de la coaliții de uniune națională la monopolul comunist asupra puterii, strategia sovietică a redevenit în anii 1948-1949 radicală; obiectivele sale erau: o etatizare extremă, colectivizarea, distrugerea clasei de mijloc. ”

(T. Judt, *Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945*)

D. „Partidul nostru și-a exprimat cu toată claritatea punctul său de vedere, arătând că, întrucât esența măsurilor preconizate constă în trecerea unor funcții de conducere economică din competența statului respectiv în atribuțiile unor organe sau organisme suprastatale, ele nu sunt corespunzătoare principiilor care stau la baza relațiilor dintre țările socialiste. Ideea organului unic de planificare, comun pentru toate țările din C.A.E.R., comportă implicații economice și politice dintre cele mai serioase. Conducerea planificată a economiei naționale este unul din atributele fundamentale, esențiale și inalienabile ale suveranității statului socialist — planul de stat fiind principalul instrument prin care acesta își realizează obiectivele sale politice și social-economice, stabilește direcțiile și ritmul de dezvoltare a economiei naționale, proporțiile ei fundamentale, acumulările, măsurile pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al poporului. Suveranitatea statului socialist presupune ca el să dispună efectiv și integral de mijloacele îndeplinirii practice a acestor atribuții, deținând în mâinile sale totalitatea pârgurilor de conducere a vieții economice și sociale. ”

(Declarația cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale din aprilie 1964)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, formațiunea politică și o caracteristică a acesteia din sursa **B**. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două acțiuni desfășurate în domeniul cultural. **4 puncte**
3. Menționați o asemănare cu privire la impactul social al instaurării noului regim politic, pe baza surselor **A** și **C**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **D** un punct de vedere referitor la viața economică, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați alte două caracteristici ale statului totalitar, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în România ca urmare a înlăturării regimului politic la care se referă sursele date. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Economie, stat și societate în Europa, în a doua jumătate a secolului al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două cauze și a două consecințe ale migrațiilor din a doua jumătate a secolului al XX-lea;
- prezentarea a câte unei caracteristici a vieții private, respectiv a vieții publice în Europa Occidentală;
- prezentarea a două asemănări între faptele istorice referitoare la procesul de integrare europeană, desfășurate în perioada 1951-1989;
- formularea unui punct de vedere referitor la diversitatea formelor de organizare statală în Europa, la sfârșitul secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.